

MARCEL CAMUS — RENDEZŐI PÁLYÁJÁRÓL ÉS A NÉGER ORPHEUSRÓL

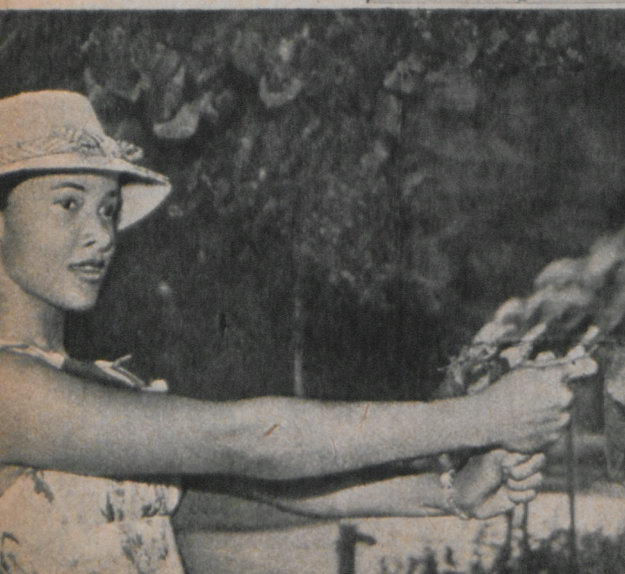
Mint a lapok közölték, a cannes-i filmfesztiválon nagy feltűnést keltett és elnyerte a nagydíjat a *Néger Orpheus* című francia filmalkotás. A film rendezője, *Marcel Camus* fiatal ember, az a második, egész estét betöltő játékfilmje. A két film érdekessége, hogy mind a kettő Franciaországtól távol eső, egzotikus vidéken és millióban játszódik. Az első — a *Mort en Fraude* — Indokínában, a második, a *Néger Orpheus* Braziliában. Maga Camus így magyarázta egy nyilatkozatában ennek a feltűnő és szokatlan pályakezdetnek okait:

— Hogy játékfilmrendezői tevékenységem Indokínában és Braziliában kezdtem, nem azzal magyarázható, hogy szándékosan kerestem ilyen távoli helyeket a forgatáshoz, bárha az utazás igen fontos szerepet tölt be életemben. A

francia filmgyártás helyzete készítetett erre. Hét esztendőn keresztül következetesen visszatudasítottam azt a lehetőséget, hogy valamifajta kommerciális bűntügyi, vagy egyéb témájú kommerc filmmel kezdjem pályafutásomat. Minden alkalommal a *Mort en Fraude* témáját javasoltam, három esztendőn keresztül hasztalan har-

Marcel Camus és Marpessa Dawn

Képeink: Marpessa Dawn, a népszerű kreol filmszínésznő, aki a *Néger Orpheus*-ban Eurydicét alakította

coltam megvalósításáért, pedig szerettem volna ezt a filmet még az indokínai háború során megvalósítani, hogy ezzel közvetlen aktualitást is biztosítsak számára. Ugyanis, ha valamilyen francia »jelenlét« fennmarad Vietnámban, az a francia kultúra jelenléte, szemben a gyarmatosítók és katonák múlt-korú ott-tartózkodásával. Vietnámban ennek a filmnek a megvalósítása hozzásegített az ország és a nép alapos és emberi megismeréséhez és mint ahogy a film hőse egy háborútól meg-

gyötört vietnami faluban, egyszerű emberek között jut el a maga emberi öntudatáig, én is hősöm sorsán és közvetlen élményeimen át jutottam el az egyszerű emberek élete szépségeinek, tisztaságának, költészetének átéléséhez. Új filmjével, a Néger Orpheusszal kapcsolatban Camus a következőket mondotta:

— Lényegében ez a gondolatkör folytatódik a Néger Orpheus-ban is, amelyben a mindennüti létező emberi gyengédséget akartam kifejezni a film nyelvén, a maga teljességében és valóságában. Az előbb említettem, hogy az utazás újabb és újabb népek, vidékek megismerése, milyen fontos szerepet töltött be életemben. Az utazásban az a csodálatos, hogy az ember levetkőzi szokásait, előítéleteit, és mintegy gyermeki kíváncsisággal nyílik meg az elébe kerülő élmények befogadására. Úgy van ezzel az ember, mint a szerelem-

mel. Amikor szerelmekben vagyunk, igyekszünk valami szépet találni, hogy ajándékként nyújthassuk át... Ezt találtam én meg Orpheus alakjában és legendájában. Orpheus számomra az a harmonikus lény, aki értelmével és érzelmeivel kísérli meg felfedezni a világot. A Néger Orpheus hősei kezdetben csak élni és szeretni akarnak. Néger hőseim a legtisztább emberi érzésekkel vannak eltelve. A nagy költemények mindig valamilyen igen egyszerű eszmébe, gondolatba eresztik gyökereiket. Az Orpheus-legenda felelevenítése is közel van a gyermek képzetéhez. Az orphizmus alapvető eszméje számomra az élet, a szerelem szépsége, az egyszerű emberek érzésvilágának egyensúlya és harmóniája olyan tisztán, ahogyan a brazilai négerek életében — vagy akár Indokína parasztjainak mindennapjaiban — módomból tapasztalni.

